

Asia: VN/12869/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kestävyyslain ja päästökauppalain 34 §:n muuttamisesta sekä kestävyysasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kestävyyslain ja päästökauppalain 34 §:n muuttamisesta sekä kestävyysasetuksen muuttamisesta.

Traficom lausuu lento- ja meriliikenteen päästökaupan viranomaistehtäviä hoitavana virastona. Traficom kiinnittää huomiota kestävyyslaissa olevaan toiminnanharjoittajan määritelmään erityisesti laivayhtiöiden ja ilma-alusten käyttäjien osalta.

Päästökauppalain 34 § mukaan, jos laivayhtiö tai ilma-aluksen käyttäjä ilmoittaa päästöselvityksessä aluksen tai ilma-aluksen kokonaispäästöjen laskennassa aluksessa tai ilma-aluksessa käytettyjen biopolttoaineiden tai biokaasujen päästöiksi nollan, tulee näiden polttoaineiden täyttää eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetussa laissa (myöhemmin kestävyyslaki) säädetyt kestävyyskriteerit ja laivayhtiön tai ilma-aluksen käyttäjän on osoitettava tämä mainitun lain mukaisesti. Hallituksen esityksessä samaa menettelyä esitetään muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tai vähähiilisten polttoaineiden osalta.

Päästökauppalain 34 § viittaa kestävyyslakiin. Tämä on ongelmallista, koska laivayhtiöt ja ilma-alusten käyttäjät rinnastetaan kestävyyslain 4 § kohdan 13 mukaiseen toiminnanharjoittajan määritelmään. Tämä rinnastus luo heille päästökaupan ulkopuolisia velvoitteita, esimerkiksi koskien toiminnanharjoittajan omaa kestävyysjärjestelmää ja kestävyyskriteeriselvityksen vuotuista laatimista Energiavirastolle. Nämä velvoitteet eivät perustu EU-tason päästökauppasäätelyyn vaan aiheutuvat tästä kansallisesta sääntelystä.

Traficom nostaa esille, että lentoliikenteen ja meriliikenteen osalta niistä edellytyksistä, joiden mukaisesti laivayhtiöt ja ilma-alusten käyttäjät voivat antaa nollaluokituksen biopolttoaineille, muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille, kierrätetyille hiilipitoisille polttoaineille ja vähähiilisiin synteettisiin polttoaineille säädetään EU:n päästökauppasäätelyssä. Näistä edellytyksistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitetusta kasviuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista sekä komission asetuksen (EU) N:o 601/2012 muuttamisesta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/2066 (jäljempänä MRR-asetus), erityisesti MRR-asetuksen 53 a, 54, 54 a, 54 b, ja 54 c artikloissa, ja meriliikenteen osalta MRV-asetuksessa viitataan samaan MRR-asetukseen. Tässä yhteydessä viittaaminen kansalliseen kestävyyslakiin luo päällekkäistä ja ylimääräistä sääntelyä. Lisäksi kansainvälisen siviili-ilmailujärjestö ICAO:n CORSIA-järjestelmän osalta sääntely on MRR-asetuksessa sekä komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2025/927 (ns. CORSIA-MRV-asetus).

Lisäksi Traficom toteaa, että hallituksen esityksessä ei ole arvioitu sille kohdistuvia viranomaisvaikutuksia. Esitys saattaa vaikuttaa Traficomin viranomaistehtäviin, sillä Traficom toimii vastuuviranomaisena lento- ja meriliikenteen päästökaupassa ja näin ollen vastaa esimerkiksi laivayhtiöiden, ilma-alusten käyttäjien ja todentajien ohjeistamisesta. Traficom huomauttaa, että esitetystä muutoksista voi seurata ylimääräistä hallinnollista taakkaa laivayhtiöille ja ilma-alusten käyttäjille sekä niiden todentajille.

Hytti-Melasniemi Anni
Traficom